

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนของสามีกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของหญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลิน ตัวอย่างเป็นหญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลินในระยะไตรมาส 3 ที่มีอายุครรภ์ระหว่าง 28-34 สัปดาห์ ที่มารับบริการที่คลินิกฝากครรภ์ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลขอนแก่น ในช่วงเดือนตุลาคม 2548 ถึงเดือนมกราคม 2549 จำนวนทั้งสิ้น 32 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แนวคำถาม และแบบสอบถาม 3 ส่วน ประกอบด้วยแบบสอบถามชุดที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลเกี่ยวกับการตั้งครรภ์-การคลอด และข้อมูลเกี่ยวกับโรคเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลิน แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินพฤติกรรมการสนับสนุนของสามี และแบบสอบถามชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินพฤติกรรมการดูแลตนเองของหญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลิน ข้อมูลวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-30 ปี ร้อยละ 40.6 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 71.9 นับถือศาสนาพุทธคิดเป็นร้อยละ 100 มีอาชีพทำนา ทำไร่ ทำสวน ร้อยละ 53.0 รายได้ของครอบครัวอยู่ในช่วงน้อยกว่า 5,000 บาท/เดือน ร้อยละ 71.9 รายได้ของครอบครัวทั้งหมดเพียงพอกับรายจ่ายทุกเดือนร้อยละ 40.6 มีสมาชิกในครอบครัวจำนวน 3 คน ร้อยละ 50.0 ตัวอย่างเป็นสมาชิกครอบครัวคิดเป็นร้อยละ 100 มีหน้าที่รับผิดชอบโดยทำงานบ้าน ร้อยละ 87.5 ตั้งครรภ์จำนวน 2 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 43.7 ปัจจุบันอายุครรภ์ 28 สัปดาห์ ร้อยละ 31.3 ไม่เคยแท้งร้อยละ 62.5 เคยแท้งร้อยละ 37.5 ส่วนใหญ่แท้งจำนวน 1 ครั้ง ร้อยละ 34.4 คลอดครบกำหนดส่วนใหญ่ 1 ครั้ง ร้อยละ 46.9 คลอดก่อนกำหนด 1 ครั้ง ร้อยละ 9.3 เมื่ออายุครรภ์ 24 28 และ 29 สัปดาห์ ทารกตายในครรภ์หรือตายคลอดจำนวน 1 ครั้ง ร้อยละ 9.3 ในระยะตั้งครรภ์เมื่อเจ็บป่วยจะไปพบแพทย์ ร้อยละ 100 มีญาติที่เป็นโรคเบาหวาน ร้อยละ 56.2 โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.5 มีมารดาเป็นโรคเบาหวาน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.5 ทราบว่าเป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์เมื่ออายุครรภ์ 20 สัปดาห์ ไปรับการรักษาโรคเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ที่โรงพยาบาล ร้อยละ 96.9 เคยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเนื่องจากโรคเบาหวาน ร้อยละ 62.5 เคยเข้ารับการรักษาก่อน 1 ครั้ง ร้อยละ 56.3 จำนวน 2 ครั้ง ร้อยละ 6.2 ส่วนใหญ่เข้ารักษาครั้งที่ 1 จำนวน 4 วันคิดเป็นร้อยละ 18.8 เข้ารักษาครั้งที่ 1 เมื่ออายุครรภ์

28 สัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 18.8 สาเหตุที่เข้ารักษาครั้งที่ 1 เนื่องจากน้ำตาลในเลือดสูง 154-327 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ร้อยละ 62.5 เข้ารักษาครั้งที่ 2 จำนวน 7 วันคิดเป็นร้อยละ 6.2 เข้ารักษาครั้งที่ 2 เมื่ออายุครรภ์ 30 และ 32 สัปดาห์ ร้อยละ 3.1 เท่ากัน สาเหตุที่เข้ารักษาครั้งที่ 2 เนื่องจากน้ำตาลในเลือดสูง 271 และ 280 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ร้อยละ 3.1 เท่ากัน ได้รับความรู้เรื่องโรคเบาหวานในขณะตั้งครรภ์จากแพทย์ พยาบาลร้อยละ 87.5 เคยได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับโรคเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ร้อยละ 87.5 โดยได้รับคำแนะนำจำนวนมากกว่า 4 ครั้งร้อยละ 50.0 และได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ในเรื่องอาหารที่ควรรับประทานเมื่อเป็นโรคเบาหวานร้อยละ 87.5

2. ตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากสามีโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีค่าคะแนน 156-205 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 178.69 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน แล้วพบว่า การสนับสนุนของสามีทุกด้านมีค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ในเกณฑ์ดี

3. ตัวอย่างมีคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีค่าคะแนน 123-151 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 137.31 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้ว พบว่าตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการดูแลตนเองทุกด้านอยู่ในเกณฑ์ดี

4. การสนับสนุนของสามีโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลตนเอง โดยรวมของหญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r=.478$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การสนับสนุนของสามีแต่ละด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ดังนี้

1) การสนับสนุนของสามีด้านทรัพยากรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลตนเองที่จำเป็นตามระยะพัฒนาการ ($r=.532$, $p<0.01$)

2) การสนับสนุนของสามีด้านข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลตนเองโดยทั่วไป ($r=.479$, $p<0.01$)

3) การสนับสนุนของสามีด้านข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลตนเองโดยรวม ($r=.464$, $p<0.01$)

4) การสนับสนุนของสามีโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดูแลตนเองที่จำเป็นตามระยะพัฒนาการ ($r=.433$, $p<0.05$)

5) การสนับสนุนของสามีโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดูแลตนเองโดยทั่วไป ($r=.430$, $p<0.05$)

6) การสนับสนุนของสามีด้านอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลตนเองโดยรวม ($r=.358$, $p<0.05$)

2. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าการที่หญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลิน จะมีพฤติกรรมการดูแลตนเองได้นั้น การสนับสนุนของสามีมีส่วนสำคัญกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของหญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลิน ดังนั้นการที่จะส่งเสริมให้หญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลินมีพฤติกรรมการดูแลตนเองที่ดีได้นั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

1. พยาบาลควรมีการประเมิน พฤติกรรมดูแลตนเองของหญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลิน เพื่อค้นหาปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติพฤติกรรมดูแลตนเอง และควรประเมินการได้รับการสนับสนุนจากสามีของหญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลิน เพื่อหาแนวทางในการกระตุ้นและส่งเสริมให้สามีของหญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลิน มีส่วนร่วมในการให้การสนับสนุนช่วยเหลือซึ่งจะส่งผลให้หญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลิน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติพฤติกรรมดูแลตนเองที่ดีต่อไป

2. พยาบาลควรมีการจัดทำโครงการให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดสำหรับกลุ่มหญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลิน เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในระหว่างที่มารับการฝากครรภ์ หรือเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล โดยเปิดโอกาสให้หญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลินได้ระบายความคิดเห็น และมีการให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในทุก ๆ ด้าน จัดสถานที่สอนให้เป็นสัดส่วน จัดทำคู่มือ หรือแผ่นพับเรื่องโรคเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ และพฤติกรรมดูแลตนเองของหญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลิน ให้ไปอ่านหรือศึกษาเพิ่มเติมนอกจากคำแนะนำที่ได้รับเพื่อให้หญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลินมีพฤติกรรมดูแลตนเองที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

3. เพื่อส่งเสริมให้หญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลินได้รับการสนับสนุนจากสามีอย่างมีประสิทธิภาพ พยาบาลควรสนับสนุนและส่งเสริมให้สามีเข้ามามีส่วนร่วม โดยนัดมาพบแพทย์พร้อมหญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลิน เพื่อเข้าร่วมในการทำกลุ่มกระบวนการแบบมีส่วนร่วม (AIC) ของสามี และจัดทำคู่มือ เผยแพร่ความรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสามีในการสนับสนุนหญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลิน เพื่อให้สามีได้มีโอกาสซักถามและร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นคอยรับฟังปัญหาจากกลุ่มและได้รับแนวทางช่วยเหลือ เพื่อให้สามีได้มีส่วนช่วยเหลือส่งเสริมให้หญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลินปฏิบัติตนได้ถูกต้องเหมาะสมต่อไป

ด้านการศึกษาพยาบาล

การจัดการเรียนการสอนวิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ โดยเฉพาะการพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะแทรกซ้อนร่วมกับการตั้งครรภ์ ควรเพิ่มเนื้อหาให้เน้นถึงปัญหาทางด้านการสนับสนุนจากสามีรวมทั้งแนวทางช่วยเหลือ และควรส่งเสริมให้นักศึกษามีประสบการณ์ตรงในการ

ส่งเสริมให้หญิงตั้งครรภ์ได้รับการสนับสนุนจากสามี และฝึกทักษะการทำกลุ่มกระบวนการแบบมีส่วนร่วม (AIC) ของสามีเพื่อส่งเสริมให้หญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลิน มีพฤติกรรมการดูแลตนเองที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

ด้านการวิจัยทางการแพทย์

1. การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเรื่อง การสนับสนุนของสามีหรือครอบครัว และพฤติกรรมดูแลตนเองของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะแทรกซ้อนอื่น ๆ เช่น โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง และโรคธาลัสซีเมีย เป็นต้น
2. การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมดูแลตนเองของหญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลินที่แยกกันอยู่กับสามีและที่อาศัยอยู่กับสามี
3. การศึกษาการสนับสนุนทางสังคมที่หญิงที่เป็นเบาหวานในขณะตั้งครรภ์ชนิดพึ่งอินซูลินจะได้รับจากครอบครัว